

Motion till riksdagen 2021/22:3268

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	147 046 689	21 771 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 718 355	±0
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150	±0
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000	±0
1:5 Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300 000	±0
Summa	152 322 194	21 771 000

Anslag 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Välfärden står nu inför stora utmaningar. Coronapandemin har resulterat i en vårdskuld efter att operationer och behandlingar har skjutits på framtiden, och kommuner och regioner står inför ett mycket stort rekryteringsbehov. För att kommunsektorn ska lyckas med sin personalförsörjning krävs både stora utbildningsåtgärder och betydande ansträngningar för att öka välfärdssektorns attraktivitet.

Först och främst måste de generella statsbidragen öka kraftigt för att kommuner och regioner ska kunna möta de kostnader som följer av den demografiska utvecklingen

utan nedskärningar eller skattehöjningar. Vänsterpartiet föreslår därför att de generella statsbidragen ökas med 10, 15 respektive 20 miljarder kronor för perioden 2022–2024.

Vidare står kommuner och regioner inför stora investeringsbehov. Vänsterpartiet anser att det är viktigt att staten tar ansvar och bidrar till att viktiga samhällsfastigheter som är nödvändiga för olika välfärdsfunktioner faktiskt byggs. Vänsterpartiet anslår därför 10 miljarder kronor per år till ett investeringsstöd för samhällsfastigheter.

För att mindre kommuner ska kunna erbjuda en välfärd på lika villkor föreslår vi också ett särskilt stöd till mindre kommuner som jämnar ut de stora regionala skillnaderna i (sammanlagd) kommunalskatt. Vi anslår 1,9 miljarder kronor per år för detta ändamål.

I glest befolkade regioner är det dyrare att bedriva sjukvård. I dag finns ett glesbygdstillägg i det kommunala kostnadsutjämnningssystemet. Den tekniken vill vi använda i inkomstutjämnningssystemets strukturbidrag. Det blir då ett anslag som utbetalas direkt och finansieras helt av staten, detta utan att någon annan region får minskat anslag. Vänsterpartiet föreslår därför att ett särskilt stöd om 1 miljard kronor årligen införs under anslaget för att stärka hälso- och sjukvården i glest befolkade regioner.

Vänsterpartiets målsättning är att minska klyftan mellan allmänna inkomstnivåer och ersättningsnivåerna för försörjningsstöd. Vi höjer därför anslaget med 391 miljoner kronor årligen för att riksnormen för försörjningsstöd ska kunna höjas med 500 kronor per barnhushåll och månad samt 200 kronor per barn och månad.

För att socialtjänsten ska kunna leva upp till sin skyldighet när det gäller att skydda våldsutsatta kvinnor behövs ökade ekonomiska resurser. Fler socialsekreterare i varje kommun behöver anställas för att stärka socialtjänstens arbete med mäns våld mot kvinnor och fler kvinnor som söker hjälp behöver få tillgång till skyddat boende och vara där under så lång tid som de behöver. För detta ändamål avsätter Vänsterpartiet 350 miljoner kronor mer än regeringen till anslaget.

Vänsterpartiet vill komma åt problemen med delade turer inom äldreomsorgen. De försök som berörda fackförbund har gjort för att begränsa delade turer genom avtal har varit bra, men det behövs även stöd i lagstiftningen, exempelvis genom någon typ av förbud, som kan utgöra grund för förhandlingar och avsteg i kollektivavtal. Till dess att ett sådant förbud kommit till stånd vill Vänsterpartiet driva på för en modell där det ska vara frivilligt att arbeta delade turer och den som väljer det ska få betalt under uppehållstiden, enligt den s.k. Söderhamnsmodellen. För att fler kommuner ska tillämpa detta upplägg avsätter vi därför medel för kommuner som vill införa liknande arbetsätt. Vi anslår 300 miljoner kronor 2022 för att införa modellen under andra halvåret, och 600 miljoner kronor 2023 och 2024.

I Vänsterpartiets satsning på en starkare etableringspolitik ingår ett stöd till kommuner som vill ta ett samordnande ansvar för etableringsinsatser. För att kommunerna ska kunna anställa samordnare för etableringsinsatserna avsätter vi 290 miljoner kronor 2022, 370 miljoner kronor 2023 och 440 miljoner kronor 2024.

I vårt budgetalternativ reglerar vi för förslag som påverkar det kommunala skatteunderlaget. Dessa minskar sammantaget utgifterna för anslaget med 2 460 miljoner kronor 2022. Totalt tillför Vänsterpartiet anslaget 21 771 miljoner kronor mer än regeringen 2022.

Hanna Gunnarsson (V)

Tony Haddou (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)

Håkan Svenneling (V)

Jessica Wetterling (V)

Ulla Andersson (V)